

САРАДЊА БИБЛИОТЕКА СА ДРУГИМ СУБЈЕКТИМА
КУЛТУРЕ, НАУКЕ И ОБРАЗОВАЊА

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ“
КРАЉЕВО

2022.

САРАДЊА БИБЛИОТЕКА СА ДРУГИМ СУБЈЕКТИМА КУЛТУРЕ, НАУКЕ И ОБРАЗОВАЊА

ЖИЧКИ САБОР БИБЛИОТЕКАРА 2022

Краљево, 5, 6. и 7. октобар 2022.

Организатор

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СТЕФАН ПРВОВЕНЧАНИ КРАЉЕВО

Програмски одбор

ДОБРИЛА БЕГЕНИШИЋ

ГОРАН ТРАИЛОВИЋ

КАТАРИНА ЈАБЛАНОВИЋ

Зборник радова

Уредник

КАТАРИНА ЈАБЛАНОВИЋ

ВЕСНА Р. ИЛИЋ

vesnailic0212@gmail.com

НАДИЦА М. СТОЈАНОВИЋ

nadic80@yahoo.com

Народна библиотека „Радоје Домановић“, Лесковац

УДК 027.54:378.6-048.87(497.11)

САРАДЊА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“ У ЛЕСКОВЦУ СА ФИЛОЗОФСКИМ ФАКУЛТЕТОМ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

САЖЕТАК | У раду се говори о активностима Народне библиотеке „Радоје Домановић“ у Лесковцу и Филозофског факултета Универзитета из Ниша, након потписивања Протокола о пословној сарадњи маја 2014. године. Описује се размена знања и искустава између ове две установе; износе се подаци о размени серијских и монографских публикација које ове установе објављују у оквиру своје издавачке делатности; наводи се планирање културно-образовних програма за даљи наставак сарадње, као и заједничко коришћење људских и техничких ресурса. Приказани су и резултати осмогодишњег рада ове две установе и дате информације о заједничком организовању програмских активности, којима је унапређена научна, стручна, образовна, издавачка и културна делатност лесковачке библиотеке и Филозофског факултета.

КЉУЧНЕ РЕЧИ | протокол, сарадња, подршка у раду, размена публикација, размена знања

УВОД

Народна библиотека „Радоје Домановић“ у Лесковцу као матична библиотека за Јабланички округ тежи ка томе да увек буде у функцији културно-образовног и научног интересовања појединца и заједнице уопште. Из тог разлога, лесковачка Библиотека сарађује са бројним установама културе, образовања и науке, како у Лесковцу, тако и у Републици Србији и у региону.

Сарадња са образовним установама од великог је значаја, јер и библиотеке представљају важан део образовања и подршка су образовном систему приликом мотивисања деце и младих за књигу и читање. Библиотека у Лесковцу, има развијену сарадњу са основним и средњим школама и високошколским установама, коју реализује кроз разноврсне активности и манифестације. Циљ сарадње Библиотеке са образовним установама састоји се у повезивању библиотекара и наставног кадра ради задовољења потреба деце, ученика и студената за знањем и траженим информацијама.

Сарадња Народне библиотеке „Радоје Домановић” у Лесковцу са Филозофским факултетом у Нишу посебно се издваја због њихове заједничке ангажованости у културно-образовној сфери.

РАЗВОЈ САРАДЊЕ БИБЛИОТЕКЕ У ЛЕСКОВЦУ И ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

Филозофски факултет основан је 1971. године као академска јединица Универзитета у Нишу са сложеном академском структуром која садржи научне и образовне програме из хуманистичких и природних наука. „Основна обавеза Филозофског факултета је да организује и спроводи студијске програме који воде до стицања дипломе основних, мастер и докторских академских студија. Осим тога, Факултет промовише различите облике основних и развојних истраживања, а бави се и другим проблемима који се односе на образовање, независно или у сарадњи са другим академским, истраживачким и другим организацијама и институцијама.”¹

Библиотека на Филозофском факултету „основана је 1950. године као библиотека Више педагошке школе у Нишу. Када је 1970. године Виша педагошка школа престала са радом и формиран Филозофски факултет, библиотека је наставила да ради као библиотека Факултета. Библиотеку чине део за друштвене и део за филолошке науке.”²

Лесковачка библиотека, на иницијативу радника Одељења периодике, 9. маја 2014. године, потписала је Протокол о пословној сарадњи са Филозофским факултетом Универзитета у Нишу. Овај вид сарадње успостављен је због размене публикација и праћења издавачке делатности Филолошког факултета, али и

¹ „Историјат Филозофског факултета,” Филозофски факултет Универзитета у Нишу, преузето 29. 6. 2022, <https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/istorijat>.

² „Библиотека,” Филозофски факултет Универзитета у Нишу, преузето 29. 6. 2022, <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>.

Слика 1 - Потписивање Протокола о пословној сарадњи (9. 5. 2014)

због потребе студената за овом литературом који су, иначе, из лесковачког краја и у великом броју похађају поменуту установу.

Овим документом успостављена је будућа сарадња на унапређивању научне, стручне, образовне, издавачке и културне делатности у оквиру остваривања програма рада обе установе. Облици сарадње који се наводе у овом документу су: размена знања и искустава; размена публикација и промотивних материјала; заједничко коришћење људских и техничких ресурса; заједничко организовање научних и стручних програма, као и промотивних активности. Спомиње се и то да ће Филозофски факултет у Нишу настојати да на креативан начин помаже програмске активности и развојну концепцију Библиотеке у Лесковцу, у складу са својим могућностима, као и да ће достављати Библиотеци одређени број публикација које издаје, у штампаном и електронском облику.

Народна библиотека „Радоје Домановић“ у Лесковцу омогући ће Филозофском факултету коришћење својих просторних, стручних и техничких ресурса за реализацију и промовисање научних и наставних активности Факултета и тиме ће допринети даљој популаризацији наставне, научне и издавачке делатности самог Факултета.

9. 5. 134/1-01/4

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
"Радоје Домановић"
Бр: 191
1-5 2014 год
НИШКАВАЦ

ПРОТОКОЛ О ПОСЛОВНОЈ САРАДЊИ закључен између

1. Филозофског факултета Универзитета из Ниша, Тириса и Методија 2, кога представља проф. др Горан Максимовић, декан (у даљем тексту: Факултет), и

2. Народне библиотеке "Радоје Домановић" Лесковац, Булевар ослобођења 61, који представља Светлана Величковић, директор (у даљем тексту: Библиотека).

1.

Предмет овог протокола је остваривање сарадње на унапређивању научне, стручне, образовне, издавачке и културне делатности у оквиру остваривања програма рада обе установе.

2.

Облици сарадње могу бити:

- Размена знања и искустава.
- Размена публикација и промотивних материјала.
- Заједничко коришћење људских и техничких ресурса.
- Заједничко организовање научних и стручних програма, као и промотивних активности.

3.

Филозофски факултет ће настојати да на креативан начин помаже програмске активности и развојну концепцију Библиотеке, у складу са својим могућностима, као и да доставља одређени број публикација које издаје, у штампаном и електронском облику.

4.

Библиотека ће омогућити Филозофском факултету коришћење својих просторних, стручних и техничких ресурса за реализацију и промовисање научних и наставних активности факултета, чиме ће доприносити популаризацији наставне, научне и издавачке делатности Факултета.

5.

Уговорне стране су се споразумеле да ови и други видови сарадње трају све док пословни партнери имају интереса за сарадњу.

6.

Уговорне стране ће све односе уређивати договором и у обостраном интересу.

7.

Овај протокол је састављен у 4 (четири) истоветна примерка од којих свака уговорна страна задржава по два.

У Нишу, 9. мај 2014. године.

Народна библиотека
"Радоје Домановић" Лесковац
Директор
Светлана Величковић
Светлана Величковић

Филозофски факултет Ниш
Декан
Горан Максимовић
Проф. др Горан Максимовић

Слика 2 - Протокол о пословној сарадњи (9. 5. 2014)

Документ о пословној сарадњи потписан је од стране проф. др Горана Максимовића, тадашњег декана Филозофског факултета у Нишу, и Светлане Величковић, ондашње директорке Библиотеке у Лесковцу.

У периоду од 2014. до 2022. године Филозофски факултет у Нишу поклонио је Библиотеци у Лесковцу укупно 278 књига и часописа, од тога укупно 224 наслова. Такође, лесковачка Библиотека уредно доставља Филозофском факултету своја издања.

Публикације Филозофског факултета у фонду Библиотеке

Редни бр.	Одељење	Број наслова	Број публикација
1.	Позајмно одељење за одрасле	16	16
2.	Стручно одељење	178	184
3.	Одељење периодике	10	45
4.	Одељење стране књиге	30	31
5.	Огранак у Вучју	2	2
Укупно			278

У приказаној табели представљено је на којим се одељењима налазе публикације које је Филозофски факултет поклонио Библиотеци, колико укупно има публикација, а колико наслова у фонду Библиотеке. Подаци су преузети из електронске базе података COBISS.SR.

У години значајног јубилеја Народне библиотеке „Радоје Домановић” у Лесковцу – 140 година од оснивања прве Читалонице 2019. године, сарадња са Филозофским факултетом у Нишу остварена је кроз неколико активности. Једна од њих била је сарадња која се тичала објављивања првог штампаног часописа лесковачке библиотеке под називом „Нови Легат”, објављеног уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије и града Лесковца, а који се ослањао на први електронски часопис објављен у Лесковцу 2004. године под називом „Легат – ка уметности свих уметности”.³ Професор др Горан Максимовић, сарадник на часопису, учествовао је 2020. године у промоцији првог штампаног броја „Новог Легата”, у којем се, такође, појављује и као аутор текста „Нушићев шаљиви животопис”.

У оквиру „Ноћи музеја 2019” под називом „Слобода”, проф. др Горан Максимовић пред лесковачком публиком одржао је предавање „Идеја слободе у новијој

³ Електронски часопис „Легат – ка уметности свих уметности” први је електронски часопис објављен у Србији.

Слика 3 - Предавање „Домановићев смех” и Холограм - поклон студената (2019)

српској књижевности”. Поводом јубилеја, проф. др Максимовић одржао је и предавање „Домановићев смех”, где је говорио о специфичностима хумора у делима Радоја Домановића. На предавању је проф. Максимовић истакао да је Домановић веровао да књижевност може да промени стварност и то је била једна од његових највећих мотивација да пише сатиричне приповетке и да после Домановића, више од једног века, на српској књижевној сцени није настао писац који би достојно заменио овог великана.

Овом приликом доц. др Александар Новаковић, наставник на методичкој групи предмета на Филозофском факултету,

представио је презентацију холограма⁴ Радоја Домановића, поклон студената-

⁴ Холограм је тродимензионална слика предмета коју можемо схватити чулима. У питању је слика добијена интерференцом два светлосна таласа, кроз реконструкцију једног од та два таласа коришћењем другог у процесу. Холографија представља методу стварања и репродукције тродимензионалне слике на фотографској плочи применом кохерентне

Слика 4 - Чланови литерарног конкурса у оквиру Фестивала дечјег стваралаштва (2019)

та Филозофског факултета Библиотеци у Лесковцу. Овај холограм представља тродимензионалну слику Радоја Домановића, коју можемо доживети чулима, а која је добијена интерференцом два светлосна таласа. Од 2019. до 2022. године овај садржај видело је више од 500 деце, младих и одраслих кроз радионице и посете Библиотеци.

Инспирисани овим поклоном, Библиотека је у оквиру пројекта „Школа проширене стварности“, а кроз едукативни процес, израдила андроид апликацију „Библиолик“⁵ засновану на технологији проширене стварности. Идеја израде ове апликације заснована је на истраживачком и креативном процесу намењеном деци и младима у области технологије проширене стварности, а кроз дигитално оживљавање лика и дела Радоја Домановића.

Исте године, проф. др Горан Максимовић учествовао је и као председник жирија на литерарном конкурс у „Чуј ме, свете!“ у оквиру Фестивала дечјег стваралаштва „Уметник из школске клупе“. На предлог проф. др Максимовића јула 2022. године одржана је промоција књиге приповедака „Из Македоније“ Томе Смиљанића Брадине. У програму су учествовали проф. др Душко Певуља и проф. др Горан Максимовић.

светлости ласера. Светлост се понаша слично таласу на води. Светлосни талас се може трајно записати на филму и тако добити низ светлих и тамних линија (које и саме личе на таласе) - холограм. Више видети на: <https://socijalnoukljucivanje.gov.rs/sr/>, преузето 6. 9. 2022.

⁵ Упутство за коришћење апликације може се наћи на сајту Народне библиотеке „Радоје Домановић“ у Лесковцу на линку: <https://www.nbleskovac.rs/bibliolik/>, преузето 6. 9. 2022.

ЗАКЉУЧАК

Сарадњом Народне библиотеке „Радоје Домановић“ у Лесковцу и Филозофског факултета у Нишу, у оквиру реализације плана и програма рада установа, унапређује се научна, стручна, образовна, издавачка и културна делатност. Кроз организацију трибина, предавања и књижевних сусрета долази се до размене знања и искустава, али и до промоције ове две установе. Овом сарадњом Библиотека у Лесковцу обогаћује свој програм, издаваштво и фонд, а Филозофски факултет своју активност и потенцијале презентује широј лесковачкој јавности.

У сарадњи са Филозофским факултетом планирана је реализација активности израде електронског интерактивног холограма из области српског језика и књижевности под називом „Најпознатији српски писци и холограм“, у којој би учествовали ученици средњих школа у Лесковцу. Обука би се одржала у лесковачкој Библиотеци, у сарадњи са доц. др Александром Новаковићем. Такође, у плану је и укључивање апликације „Библиолик“ у рад са студентима на самом Факултету.

Организовањем активности са другим субјектима културе и науке, као и са образовним установама, доприноси се остваривању визије лесковачке Библиотеке као културног и информационог центра локалне заједнице, а то је да у свом раду повеже креативност и иновативност са библиотечком пословном праксом.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

Архива Народне библиотеке „Радоје Домановић” Лесковац

Протокол о пословној сарадњи, број 191, датум 7. 5. 2014.

Фотографије

Фото-архива Народне библиотеке „Радоје Домановић”, Лесковац

Анђелковић, Бојана Митрићески и Слађана Јовић „Холограми у настави”. Влада Републике Србије. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва. Преузето 6. 9. 2022. <https://socijalnoukljucivanje.gov.rs/sr/%d1%85%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b8-%d1%83-%d0%bd%d0%b0%d1%81%d1%82%d0%b0%d0%b2%d0%b8/>.

„Библиотека”. Филозофски факултет Универзитета у Нишу. Преузето 29. 6. 2022. <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka>.

„Историјат Филозофског факултета”. Филозофски факултет Универзитета у Нишу. Преузето 29. 6. 2022. <https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/istorijat>.

Народна библиотека „Радоје Домановић”. „Библиолик”. Народна библиотека „Радоје Домановић” у Лесковцу. Преузето 6. 9. 2022. <https://www.nbleskovac.rs/bibliolik/>.

VESNA R. ILIĆ
vesnailic0212@gmail.com
NADICA M. STOJANOVIĆ
nadic80@yahoo.com
Public Library *Radoje Domanović* Leskovac

THE COOPERATION OF THE PUBLIC LIBRARY *RADOJE DOMANOVIĆ*
IN LESKOVAC WITH THE FACULTY OF PHILOSOPHY OF THE UNIVERSITY OF NIŠ

SUMMARY | This paper deals with the activities of the public library *Radoje Domanović* in Leskovac and the Faculty of Philosophy of the Niš University, after signing the Protocol on Professional Cooperation as of May 2014. We describe the exchange of knowledge and experiences between these two institutions; we examine the data on the exchange of serial and monography publications that these institutions publish as part of their publishing activities; we state the plans for further cooperation in the form of cultural and educational programs, as well as the shared engagement of human and technical resources. We also show the results of the eight-year long work of this institution and provide information on shared organization of program activities which improve the scientific, educational, publishing, and cultural activities of the Leskovac library and the Faculty of Philosophy.

KEY WORDS | protocol, cooperation, support in work, exchange of publications, knowledge exchange

ВЕСНА Р. ИЛИЧ
vesnailic0212@gmail.com
НАДИЦА М. СТОЯНОВИЧ
nadic80@yahoo.com

Народная библиотека имени Радоя Домановича, Лесковац

СОТРУДНИЧЕСТВО НАРОДНОЙ БИБЛИОТЕКИ
ИМЕНИ РАДОЯ ДОМАНОВИЧА, ЛЕСКОВАЦ,
С ФИЛОСОФСКИМ ФАКУЛЬТЕТОМ НИШСКОГО УНИВЕРСИТЕТА

РЕЗЮМЕ | В докладе рассматривается деятельность Народной библиотеки имени Радоя Домановича, Лесковац, и Философского факультета Нишского университета после подписания Протокола о деловом сотрудничестве в мае 2014 г. Речь идет об обмене знаниями и опытом между этими двумя учреждениями; предоставлены данные об обмене серийными и монографическими публикациями, издаваемыми этими учреждениями в рамках их издательской деятельности; затрагивается планирование культурно-образовательных программ для дальнейшего продолжения сотрудничества, а также совместное использование человеческих и технических ресурсов. Представлены, также, результаты восьмилетнего сотрудничества этих двух учреждений, данные о совместной программной деятельности, которая улучшила научную, профессиональную, образовательную, издательскую и культурную деятельность Библиотеки Лесковца и Философского факультета.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА | протокол, сотрудничество, поддержка в деятельности, обмен публикациями, обмен знаниями